

Kryds & bolle A

En sætning kan deles op i forskellige led, og det ser vi lidt nærmere på i afdeling B. Men vi begynder fra en ende af: De forskellige led en sætning kan deles op i, har forskellige navne. Det første led, verballeddet (udsagnsleddet), finder vi sådan:

Verballed

Brug 'jeg' som spørgeord. Det led du kan sætte 'jeg' foran, er verballed, og det sætter du en bolle (O) under, sådan:

Far reparerer på skibet.

O

'reparerer' er altså verballed (O).

Eller sådan:

Far vil reparere båden på søndag.

O

Denne gang er 'vil reparere' verballed (O).

Sidste eksempel:

Far gider ikke reparere mere på skibet.

O U

Læg mærke til at 'gider reparere' er verballed, og det markeres med en bolle og en halvbolle under (O og U). OBS! 'ikke' hører aldrig med til et verballed.

Subjekt

Det næste led i sætningen man finder, er subjektet (grundleddet). Det finder man ved hjælp af spørgeordet 'hvem' + verballeddet, og man sætter kryds (X) under, sådan:

Far gider ikke reparere mere på skibet.

X

Hvem + gider reparere? Det gør far! 'Far' er altså subjekt.

Et eksempel mere:

Børnene ligger syge med influenza.

X

Hvem + ligger? Det gør børnene! 'Børnene' er altså subjekt.

I den gamle rønne bor en sømand.

X

Hvem + bor? Det gør en sømand! 'en sømand' er altså subjekt.

Verballed (o): 'jeg' Subjekt (x): 'hvem' (eller 'hvad') + o